

UJVIDÉKI NAPLÓ.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap.

Előfizetési árak:

1 évre 7 korona.
Fél évre 3.50 »
Egyes szám 8 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. Tibor Dezső.**

Szerkesztő: **Csernyei Mór.**

— Megjelenik minden vasárnap. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II Rákóczi Ferenc-út 35. I. emelet.

Teleki Árvéd gróf.

Ismét szerencsések voltunk szeretett képviselőnket körünkben üdvözölhetni. Hogy a fogadtatása minő nagy szinpátiát öltött, azt lapunk más helyén részletezzük. Itt e helyütt azonban el nem hallgathatjuk a Pesti Hírlap tudósítójának alávaló, hazug értesítését kifogásolni és a közönség ítélőszéke elé visszük. Ez a zúgtudósító azt írta lapjának, hogy a képviselőnket és a velejött vendégeket nem fogadta a város közönsége azon melegséggel, mint ahogy a Justhpárt ezt szerelle volna. Itt nem pátról, itt nem arról van szó: bankos-e vagy nem? hanem arról, hogy a város vendégszerete, ne állitassék pelengére. Az a lap szokta hirdetni: ne hazudjál! és most teljesen kiferditi és elcsavarja a valóságot. És miben nyilvánult az? Oszlatlan, igazi tiszteletben és mondhatni jóbaráti szeretetben.

Ha Teleki Ujvidékre jó, akkor nem is, mint az a képviselő, kicsak akkor paroláz az emberekkel, amikor a szavazatát meg kell nyernie, hanem akkor is fentartja a jóbarátságot, mikor már az ugynevezett bizalmat mandátum alakban a zsebében hordozza. Ő ezt a szívébe zárta és ott hordja.

Bizonyította Teleki gróf minden alkalmával, hogy fényesen beváltotta az iránta előlegezett bizalmat. Nagyon sokat köszönhetünk neki. Ő, aki a munka embere, értünk dolgozott. Felesleges munkát végeznénk, ha minden sikerkoronázta működését részleteznénk. Először ezeket nagyon sokszor volt már alkalmunk dicsérni, hisz sokszor szerencsételtett bennünket azzal a meglepetésszerű örömmel, hogy ime most ezt, azután meg mást hozott nekünk, ami a város fejlesztésére, a lakosság boldogulására

szükséges volt. Továbbá Teleki ma már országoshírú tekintély kinek sok tisztelője, de még löbb igazi barátja van, kik rajongással csüngnek az ő jellemes egyéniségen,

Sokat tanulhatunk képviselőnkötől!

Különösen azt, hogy a munkaszeretet nemesít. A mágnások között nagyon kevés van, ki annyit dolgozik, mint Teleki gróf. Szívós kitartással ragaszkodik az anyaföldhöz, annak népeihez. Politikai missiói között sem feledkezik meg arról, hogy kedves jó föld, te termésseddel, bőséges áldással jutalmazod az emberek munkáját. Igazi ember, kinek minden cselekvése bizonyítja, hogy a jövő azok kezében van, kik a jelenél élnek, de élni nem sietnek. Nem az élvezetekben keresik az élet boldogságát, hanem a munkában.

Nem célnak Teleki mellett kortesbeszédet mondani, mert ő erre nem szorul, de érdemeinek méltatása jól esik lelkünknek. Ezért soha nem elég amit mi mondunk, mert ő a mienk, de amit az ország mond, az mérvadó. A hozzánk közelebbállókrol embeiri természetünk következtében, csakis jót tudunk mondani: ha néha kedveltünk nem is úgy cselekednék, mint a világ szeretné. Nekünk minden tette, minden cselekvése kedves. *Az ország bírálata azonban nem így mérlegeli a dolgot. Ez kihagyoz mindent. Nagyon érzékenyen, igen finoman bírál és ítél.*

Az ilyen ítélet igaz. Mit mond ez az ítélet?

Azt, hogy Ujvidéknek irigylésreméltó képviselője van. Arra egyáltalában nem kell semmit adni, hogy talán egy mellözött nagyság szövelkezik a hazugság erkölcstelenségével és kisebbiteni akarja képviselőnket és a velejött vendégeket. Az ur csuffá tette a famili-

át, melybe beházásodott. Szép frigy! Csak tartós legyen a boldogság! Sokszor azonban már az első nászéjszaka után megtörténik a kiábrándulás, mert azt látja a hitves, hogy hamis minden

A város diszpolgára lett a város képviselője.

Diszpolgár! Nagy szó ez, ha valódi értékében mérlegeljük. A polgárság disze, melyet az erények, a jó tulajdonságok eredményeztek, melyek a férfit értékelik, az embert, a polgárt, ki oly magasra emelkedett ezáltal, hogy a rossz nyelvek föl nem érik, csak a lába talpát nyaldossák.

Ujvidéken az alkotmányos testületünk, a törvényhatóság, a gyakorlati eredményes működésnek szerez érdemet, mert az alkotmányos testületek azon irányban válnak veszedelmesekké, melyben tanácskozásiak elvek körül forgolódnak. *Mentől gyakorlatibbabb a feladatukban, mennél több részletes intézkedéssel foglalkoznak, mennél nagyobb az összekötetés, mely határozataik és az egyes polgárok érdekei között létezik, annál kevesebbet félhetünk tévedéseiktől.* Ahol nem nézetek és érzelmekek, hanem az érdekek forognak kérdésben, ott sem a szenvedélyektől, sem a rögtöni változásoktól félni nincs okunk

E törvényhatóság megértette hivatását és amikor Demetrovics polgármester az ezrek jelenlétében a diszoklevelet vasárnap Teleki grófnak átadta, még erősebben füződött azon kapocs, mely a diszpolgárt az egyszerű polgárhoz fűzi.

Legyen munkáján még továbbá is a siker koronája.

Kész női- és gyermekruha áruházamat

megnyitottam.

Állandó nagy választék: pongyolák, aljak, bluzok, jouponok, kötények, gyermekruhák, női fehérműekben valamint az összes női divatcikkekben.

Mérték szerinti megrendelések saját műhelyemben a leggondosabb kivitelben eszközöltenek.

Kossuth Lajos-utca 46/48 szám alatt Menrath—palota.

Fleiszig Dezső.

H I R E K.

Damjanicsné halála. Zrinyi Ilona mellé sorakozik a hős Damjanics tábornok özvegye. Egy nemzet könnyes szeme bucsuzik tőle, ki csak azért élt, hogy másokért éljen; meghalt, hogy örökké éljen. Egész élete a szenvedés láncolata és mégis nemes szíve nem fordul el az emberektől, hanem jól tesz mindenkivel. Az a szeretet, mely őt dicső férjéhez kötötte utolsó percéig dobogtatta páratlan jószágú szívét. Innen fakadt egy kiapadhatatlan forrás, mely nagyra lett a nemzet előtt. Tiszta, igaz hőszerete bámulatos. Ebből merítsünk tapasztalatot arra, hogy miképpen éljen az a magyar, ki előtt a legszentebb: a hazaszeretet! *Föld takarja immár e nagyasszony tetemét. Sirjához zárandó kofjakok magyar asszonyok és ott fogadást legyetek, hogy nektek is az a szentségtek, ami az ővé volt: ez a magyar Ázsa! Áldás drága porai felett!*

A leendő főispán. Az Ujvidéki Napló mult heti cikkelye valóságos forrongást idézett elő. A polgárság zöme úgy találta, hogy a kormány nagyon helyesen cselekszik, ha Matkovichot ajánlja. A jelzett híradás annál erősebb lesz minél jobban közeledünk a véghez. Természetesen a többi kombinációk, melyekről szintén megemlékeztünk, még nem vesztették talajukat, de lehetőleg elhamvadnak, mint a szegényes mécs, melyben a kanóc nem kap elegendő olajtápot. Most még csak hadd vizsgáljon.

Teleki gróf adományai. Képviselőnk itteni tartózkodása alatt több jótékony célú adományt juttatott kedves választóinak és a rendőrségnek is. A sok közül megemlíthük, hogy a polgári magyar daloskór, mely a képviselő és bucsuzó főispán tiszteletére rendezett vacsorán szép énekével mulattatta a vendégeket 100 koronát kapott, a rendőrségi legénység 130 koronát, az ártás példás rendfentartásért, melyet a mult vasárnapi nagy nap alkalmával tanusított, amikor igazán megmutatta, hogy nem a brutalizmussal hanem a tiszteséges eljárás- és bánásmóddal lehet a közönységet rendben tartani. A függetlenségi körnek is 300 koronát juttatott képviselőnk.

Banket. Bár rögtönözve történt s a rendezésre, illetve alkalmas módon való meghívásokra alig egy nap állott rendelkezésre, Réceci nagyteremben 295-en jelentek meg kedd este, felekezett és nemzetiség különbsége nélkül társadalmunk legelőkelőbb, úgy az értelmesei, hivatalnokai, kereskedői, ipari és földműves osztály köreiből, azért, hogy Teleki Árvéd gróf orsz. képviselőnk és Balla Aladár volt főispánunk társaságában kedélyes, társas estét töltve, a két vezérférfiu iránti tiszteletüknek adhassanak kifejezést. Igaz lelkesedés tüze hevítette a jelenlétet az azok lelkét betöltő őszinte érzelmek szebbnél-szebb, ékesnél-ékesebb szavakban adtak kifejezést úgy a hivatalos, mint nem hivatalos felköszöntők.

Gyermek színelőadás. Az Ujvidéki izr. elemi népiskola tantestülete tisztelettel meghívja a tisztelet közönységet az intézet tanulóinak közreműködésével 1909. évi december hó 12-én délután fél 5 órakor a Réceci-féle vígadóban rendezendő színelőadására melynek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítja. Felülfizetéseket — tekintettel a jótékony célra — köszönettel elagad és hírlapilag nyugtáz. Műsor. I. Prolog

Fischer J. IV. o. t. II. A rokon. Vigjáték egy felvonásban, Irta: Lőcsei Emma. Juliska, Jolán, Irén, testvérek, Berta, unokatestvérük, Mariska, Boriska, Juliskáké barátőnjük, Székely Vilma, Forgács Erzsébet, Stern Elza, Deutsch Margit, Groszmann Zelma, Hajós Janka. III. Világosság az éjszakában. Irta Boros J. Mihály. Ábrám, Salamon, Ádrám fia, Jozsó, Vándor, Asszony, Gál István, Vermes Aladár, Wertheim Rezső, Hercog Imre, Stark Szerén. Gyermekek, unokák. IV. Mózes kihirdeti a törvényt (élőkép). Mózes, Székely Tibor. Angyalok. Nép.

Alapítvány. A magyarországi hercegprímási alapítványból (örmesteri rangtól lefelé) szegény katona árvaik részére egyszeri kiosztás alá kerülő 16 korona 80 fillér alapítványi összeg fog folyósítatni. Az erre igényel birók felhivatnak, hogy a szegénységi és orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket a helybeli cs. és kir. 6. hadkiegészítő parancsnoksági irodában folyó évi december hó 20-áig nyujtsák be.

Fontos közlemény a hölgyközönység részére. Azon tisztelt hölgyek, kik a legutolsó fővárosi dívat szerint akarják kalapjaikat díszíttetni és alakíttatni, amellett, hogy ez sokba ne kerüljön, forduljanak bizalommal Friedrich Mariska dívatárushoz, Budapest, VI. Vörösmarty utca 73. aki ezirányban készséggel ad díjmentesen levélbeli felvilágosítást. Izléses, gyors és olcsó munka. A legrégibb kalap is a legdívatosabban és a legszebben lesz átalakítva.

Ujvidék legforgalmasabb utcája. Az új Dunahid sokféle változást fog előidézni. A városnak a Dunapart felé eső része gyönyörűen átalakul. A szabályozási munkákba esik az Örmény utca is. Miután ez az utca a város központjából közvetlenül az új hidra fog vezetni, a nagy forgalom megkívánja, hogy a szűk utcát tetemesen szélesbítsék és ezért az örményporta egy részét kisajátítják. E célt szolgálja majd a gimnázium is, a mikor jelenlegi otthonából kiköltözködik, mert ez épület a város tulajdonába megy át s ebből is az utca bővítésére szintén felfognak egy részt használni.

Készül a villamos. Közleg az idő a megvalósuláshoz, nemskora cslingelnek Ujvidék utcáin a villamosok. A város már úgy a bel — mint a külföldi neves cégektől ajánlatokat kért 14 kocsi és két mozdony szállítására. Egyelőre ennyi elegendő lesz a forgalom lebonyolítására.

A helypénz. A fennálló törvényeket és rendeleteket tiszteletben kell tartani. A városi jövedelem szaporítása érdekében elhatározta a város, hogy az ujvidéki termelőktől is helypénzt szed. Az erre vonatkozó közgyűlési határozatot a miniszter helybenhagyta és így jogerős lett. Emelészünk egy viharos közgyűlésre, melyen ezt tárgyalták. A többség a helypénzfizetés mellett döntött. A mi részünkről nagyon helyesnek mondhatjuk ezen intézkedést, mert a termelő, kit az Isten bőségesen megáld földi javakkal ne fukarkodjék és járuljon hozzá az általános terhek viseléséhez. Ha a jövedelmi forrásaink megnagyobbodnának, akkor kisebb lesz a pótdó és amugy „se érzi a termelő e csekély megterhelést. Itt most már a rimánkodás nem használ, még deputáció sem, még a biztatás sem. Mult szerdán néhány száz termelő verődött össze Könygsetler dr. ügyvéd irodájá előtt, hogy vezesse őket a polgármester elé. Valószínűleg elvezette

őket, valószínűbb meghallgatta őket, még valószínűbb, hogy fizetniök: kell. Azt mondják, hogy sztrájkolnak. Könnyű ezt nekik most mondaniok amikor nincs termés, mert itt a tél. Majd meglátjuk a tavasszal hogy akkor is sztrájkolnak-e?

Veszélyben a kamenicai sziget. A Duna felső szakaszán levő, Ujvidék tulajdonát képező szigetre a városi munkások nov. hó 29.-én ki küldettek rözettermelés végett, ekkor ott találták Resch Miklós napszamosait, kik a sziget fát és bokrait irtották és egyuttal felásni is szándékozták a szigetet. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy egy iszapolásnak indult területet, az iszapolás elősegítése végett gyorsan növe fákkal vagy bokrokkal kell beültetni. Jelenleg a szigeten már olyan magas bokrok és fák vannak, hogy koronájuk a legmagasabb árvíz színe fölé ér, tehát ki van zárva, hogy árvíz alkalmával megfulladjanak és az iszapolást is elősegítik. Ha most a szigetről a fák kiirtatnak és még fel is lesz ásva, akkor nagyon könnyen megtörténhetik, hogy ha tavasszal nagyobb árvíz lesz, az egész szigetet elsodorhatja. A sziget eltűnésével a legnagyobb veszélynek van kitéve a mellette elhuzódó töltés is. Tehát célszerű lenne próbaképen a sziget felső szakaszát nemesfűz termelésre felhasználni és csak ha fűzes jól gyökeret fogott, akkor lehetne a mostani fűzbokrokot folytatólagosan lefelé irtani és nemesfűzzel beültetni, de akkor is csak szakaszonként. Mőt kell keresni, hogy a sziget homokját megkössön, mivel a Duna árja már jókora részt elsodort belőle.

Betömik a sétatéri tavat. Városunk hatóságá mindent elkövet, hogy a maláriabacilusokat terjesztő fészkeket eltüntesse. Így volt, — de már nincs a Limán, a Nagyrét. Lecsapolták. Most sorra kerül a sétatéri tó is. Megszűnnek a nyári esti idyllek nem lesz többé békahangverseny, mely oly kellemesen szórakoztatott bennünket. . . . A város közönysége nem tudta elgondolni, mi az oka, hogy a tavat ennyire elhanyagolják. Most tehát már tudjuk, betömik a tavat, miután innen is sugárutak fognak az új hidhoz vezetni, a többi részét a sétatér megnagyobbítására fogják felhasználni.

Gsatornázás. Október 28.-iki városi közgyűlésen sokféle kifogást emeltek a most elkészült csatornázás ellen. A vállalat a hibákat teljesen helyreállította, úgy, hogy jelenleg abban az állapotban van, hogy a város azt átveheti.

Nincs korcsolya pálya. Itt a tél. A korcsolyasport kedvelői szomorkodva gondolnak arra, hogy az idén sem, dacára, hogy hidegebb idők várhatók, nem fognak korcsolyázhatni, mert arra alkalmas helyük nincs. Célszerű volna egy mesterséges pályát készíttetni, hogy a korcsolyázóknak is kijusson a boldogsághó!

A testvéri szeretet. Sztanojevics János, Vászsa és Lázár folyton civódtak. A mult hét vasárján Vladovics Pál temerini utcai korcsmájában összeveszték. A korcsmáros kivavarta a főcinkosokat Jánost és Lázárt, kik Vászát meg akarták verni. Vászsa nem mert az utcára lépni, mert testvérei haragjától félt. Teljes 1 óráig várakoztak reá, míg végre Vászsa kijött az utcára. Nyomban neki támadtak. Vászsa védte magát, miközben Jánost késével sulyosan és Lázárt könnyen megsértette. Jánost életveszélyes állapotában a kórházba szállították a másik két „testvért” latartóztatták.

Kérjen mindenütt

AMERIKAI cipőkrémet.

Minden jobb üzletben kapható.

Wesizid Dersó

Elvesztett kulcsok. Egy csomag Wertheim-szerkesztésű kulcs (3 db) a főutcán, Zwiabachruhake-, reszkedése előtt elvesztett; a megtalálóját kérik, hogy megfelelő jutalom ellenében azokat a rendőrségnél, vagy lapunk kiadóhivatalában leadni szíveskedjék.

Cövöldözés. Vasárnap reggel a 8 órai Jolánka-hajó induláskor megrémítették a hajón utazókat és partmentén álló közönséget. Az indulást akarták jelezni, amikor egyvalaki a Jolánka fedélzetéről 5 lövést adott. A egyik Sztanisics Mítát a lábán találta, ki az uvidéki rendőrségen elpanaszolta az esetet. A tettest Kamenicán letartóztatták.

Az uvidéki ártézi fűrdő vize dús jódtartalmú. Szerdán érkezett le Flankó Vilmos dr. az országszerte ismert kémiai tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia tagjának, a Balneológiai Értesítő szerkesztőjének vegyelemző véleménye, melyben az uvidéki ártézi fűrdő vizének, — különben széles e országban már ismert gyógyhatású alkatrészéről, — összetételéről mond véleményt. Ez a vélemény hatva van nemcsak Ujvidékre, hanem messze vidéken feltűnést kelteni, mert Hankó tanár az uvidéki ártézi vizet dús jódtartalmú gyógyviznek mondja. A vélemény szövege így hangzik: Az uvidéki ártézi kut vize a langyos alkalis sós vizek közé tartozik. A víz kémiai karakterét megszabó alkatrészek közül, — natriumcarbonaton és chloridon kívül a viznek nagyon lényeges alkatrésze még az igen figyelemreméltó mennyiségben előforduló jód is. Algismerünk vizet, melyet mint fűrdővizet az uvidéki ártézi kut vize mellé lehetne állítani. Az uvidéki ártézi viznek óriási előnyt biztosít a jelentékeny jódtartalom. A görvélyes bántalmakban, csúszban, köszvényben, rheumában, csontbajban szenvedők az uvidéki ártézi kut jódtartalmú, langyos alkalis sós vizét nagyon sokan fogják, még — pedig nemcsak Magyarországról felkeresni. A víz mint jódos víz gyógyivókúrára is kitűnően alkalmas. Ezen vezgy véleményem most budapesti és külföldi orvosainak orvosi véleményükkel egészítik ki és akkor a város a miniszteriumtól a gyógyfűrdőjellegget fogja kérni, melynek teljesítése ezután kétséget nem szenved.

Családi családi est. Csütörtökön, 1909. évi december hó 9 napján megtartandó családi estét megnyitja: dr. Deák Imre kir. törvényszéki orvos felolvasása: „Az idegesség jövőjéről”

Átibontás. A Rábán, Latorcán és a Tiszán megindult a jég. Tartani lehetett attól, hogy a nagy hideg következtében a Dunán is bekövetkezik a jégzajlás. Ezért a hajóhidat szétakarták már szedni, de miután az időjárás enyhült, jónak látták a hidat bentartani mindaddig, míg Bpestől a vízépítészeti igazgatóság vízmérő osztályától távirati értesítés nem érkezik, hogy a jég elindult.

Megjutalmazott táncitanító. A következő sorok közlésére kérték fel bennünket; Ujvidéken ismert és mindenütt közkedvelt Rosenberg Herman okl. táncitanító az apatini polgári fiu-és leányiskolában egyhangulag táncitanítónak választott meg, ki táncanfolyamát f. évi okt. 19-én megkezdte és nov. 13-án, szombaton este sikerült táncfűzérével fejezte be. Este 8 órakor megtelt a táncterem Apatin intelligenciájával s kívülök még számos vidéki család is megjelent. Rosenberg türekvésért és a szép sikerért nagy dicsőretet ér-

demel. Közel 100 tanítványával rövid 4 hét alatt 18 táncot tanított be. A polg. iskola tanári kara is megjelent a táncfűzéréknél, hogy személyesen is meggyőződjenek arról, mily szépen járnak a növendékek a táncot. Az elért szép sikert a tanítási díjon kívül, külön 300 korona jutalomban részesítették. Reméljük, hogy szeretett táncitanítónkat jövőre ismét viztolhatjuk. Az apatiniak.

Háztulajdonosok figyelmébe. Az új házadóról szóló törvény (1909. évi VI. t.-cz) értelmében a házberjöveldelmi vallomások legkésőbb **december hó 15-ig** benyújtandók a városi tanács adóügyi osztályánál az illető kerületi adótisztelnél (földszint 13. ájtószám). A ki vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, az a megállapítandó házberadó 1% esetleg 4% át fizeti büntetésképen pótlék fejében. Figyelmeztetjük a háztulajdonosokat, hogy a tövsvényes rendelkezések alapján a vallomások nem lesznek többé a városi közegek által kiállítva és gyűjtve; ennél fogva saját érdekében jár el mindenki, ha a kiállításra vonatkozólag a városi tanács adóügyi osztályánál kér utbaigazítást, a hol ezzel készségesen szolgálnak.

Tolvaj munkás. Grábovszky gyári munkás Stojkovic Szávanál egy lópokrócot lopott. Tettenérték.

Szélbéllyeg gyűjtemény 16000 különböző garantált valódi, postalevelező lapokat is kívánatra választás céljából 50—70 százalékkal olcsóbban minden katalógusárnál küld: A. Weisz Wien Adlergasse 8. bevás. fiok London.

Az uvidéki Címtár kiadója és szerkesztője e nagyszabású munkájával nemcsak a kelésszül. Hézagpótló lesz e munka mint információ könyvet úgy a kereskedő, mint bárkímás örömmel fogadja. Teljes tükrét adja a városunknak számottevő intézményei- és lakosságáról.

Mi a legszebb karácsonyi ajándék? E kérdésben sokan törik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, a hol képek ne díszítsék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónak művészi olajfestményü, vagy krétarajzu arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A »Ráfal« fényképészeti és festészeti műintézet Budapest VII. Rottenbiller utca 46. amellet, hogy a főváros legelső ilyen műintézete még egyuttal feltűnően olcsó árúival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6.— koronától olajfestmények 10.— Kor.-tól feljebb rendelhetők díszes paszparturával. E hirneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítás, és árjegyzékkel. Megbízható ügynökök mindenütt felvétetnek.

Weiner és Klaber nagykereskedő cég ez úton is értesíti a t, közönséget, hogy áruházát a Kossuth Lajos utca 9 szám alá helyezte át, ahol a detailelárúsítást is meghonosította.

Közegészségügy.

Jakab László dr. városligeti szanatóriuma, Budapest.

Már régen érzett hiányt pótol az a nagyvezabású szanatórium, mely a fővárosban a Nagy János utca és Aréna ut sarkán, közvetlenül a Városliget szélén épült a modern technika és gyógytudomány minden új és kipróbált eszközeivel felszerelve. A már külsőleg is minden csint és kényelmet eláruló hatalmas épület belsőleg oly berendezést és komfortot mutat, hogy ehhez hasonló gyógyintézet nemcsak, hogy hazánkban, de még az ily intézményeiről annyira híres Ausztriában sem található.

Eddig betegeknek, de különösen a cukor, gyomor és bélbetegeknek, továbbá köszvényeseknek ezrei mentek ki a külföldre, hogy bántalmak ellen ottani gyógyintézetekben találjanak drága pénzért és idegen szó mellett enyhülést. Kiváltképpen Ausztriába vezetett eddig e téren s oda zárandokoltak a magyar szenvedők azért mert itt nálunk bizony olyan gyógyintézet, mely mindama gyógyászati kellékekkel egy helyben lett volna felszerelve. Nemcsak hazánkban, pe még a messze külföldön sem találunk így betegeknek nézve egyenesen áldásos intézmény e modern szanatórium, mely e mellett olcsó árúival is elsősorban számításba kell, hogy essék közönségünk előtt.

Az orvosi és tudomány s felszerelés dolgában tökéletes, külsőlegben pedig rendkívül izléses és szimpatikus intézetet megmutatták az újások képviselőinek és az orvosoknak s a vendégek szinte csodálkozással nézték végig az összes helyiségeket, amelyekben mindent megtalálnak a betegek, amit az intézet orvosai a külföld legnagyobb szanatóriumaiban egyenként megfigyelték és tanultak. Az intézet szemléltető egyhangu felkesedéssel ismerték el, hogy a Jakab dr. féle Ligetszanatóriuma a lehető legelőkeltebb minden ily nemű szanatóriumok között. Megvan ebben az intézetben minden, ami a betegség felismeréséhez okvetlenül szükséges. A legmodernebb s drága berendezésű laboratóriumok, görcsövi készülékek s nagy Röntgen — laboratórium segítenek a betegek vizsgálatában. A gazdag berendezésű vizgyógyintézetben szebbnél szebb és igen elmes készülékek sorokoznak egymás mellé, hogy vízzel, meleggel, villamossággal, szénsavas fűrdőkkel stb. gyógyítsák a szenvedőket. Nehéz esorolni egyszeri látás után mindazt, amit ebben a nagyterjedelmű intézetben a látogató egy sétájában tapasztalhat. Az egyik nagy teremben az u. n. Zander gépek gyurják, mozgatják az embereket, amely gépek segítségével az emberi test egyes részeit szabályos mozgásba hozzátják, anélkül hogy az illető helyéből kimozdulna. Így pl. lovagolhat evezhet, biciklizhet stb. mindent egy helyben. Az tán gépeket láthatunk, melyek az asztmás betegek lelegzését segítik elő. Mindenesetre egyik legelőkeltebb része az intézetnek a lapos háztetőn levő téli-nyári nap és légfűrdő, ahonnan, mesés kilátás nyílik a városliget legköltőbb részére. Az egész épületben elömlő bájos intimitás, mely az előcsarnoktól kezdve végig kíséri a bennlakót, a tervező építőművészek: Komor és Jakab művészetét dicséri. Meleg derűs kedv uralodik itt, amely feltétlenül üdítőleg hat a betegekre, bizonyos, hogy hazánk nagyot nyert ezen új intézménnyel, melynek vezetősége már egyedül is garancia arra nézve, hogy a maga elé tűzött humánus célokat pontosan végre is tudja hajtani. Emellet egyik óriási előnye, kitűnő fekvés és modern pazar berendezésű kívül (pl. sok lakószobához mindjárt mellette külön fűrdőszoba) azok a valóban olcsón megszabott egységáruk, melyekbe a kezelés, orvosi felügyelet előirt gáphasználat stb. szóval minden ami a gyógyuláshoz okvetlenül szükséges, bennfoglaltatik.

Az intézet igazgatója Jakab László dr. a ki- nek felesége; Rác Hanna dr. maga is kitűnő orvos; a fizika therapiái osztály vezetője Arányi

Kérjen mindenütt

DIANNA cipőkrém.

Minden jobb üzletben kapható.

Zsigmond dr. herkulesfürdői fürdőorvos, a test-egyensúlyozó osztályt Milko Vilmos dr. főorvos vezeti, az intézet alorvosai: Lukács Pál dr. és Tausz Géza dr.

Nyilttér.*

Tekintetes szerkesztőség!

Az éjjeli vendéglők nehéz szolgálatot igényelnek az ott alkalmazott pincérektől, mert ezek egészségüket feláldozzák a kiskeresetért, de a hivatásból kifolyólag ezt az áldozatot meg kell hozni, ha a mindennapi kenyeret meg akarjuk szerezni. Magam is pincér vagyok és szenvedek a többivel. Az összes ujvidéki éjjeli vendéglők főnökei tisztességes emberek, kik nem utaznak a vendég zsarolására, de a legujabb: a „Pannónia” kávéház főnökétől a jogot meg kellene vonni, mert ez az ember teljesen **kizsarolja a közönséget**. Kifosztja a betévedt embereket. Nem lehet minden bűnét itt a nyilvánosság előtt felsorolni, mert a 12 nap alatt amit nála mint főpincér töltöttem, annyisok elvetemültséget láttam, amiről egy egész bünkrónikát lehetne írni. Emberi érzésem nem türte tovább e gyalázatos ördögkonyhát és otthagytam, azonban elhatároztam, hogy lerántom erről a bűntanyáról a pokrócot és nyilvánosságra adom. **Hadd lássa a rendőrség és a közönség, hogy mi a Pannónia!** Óva intek és figyelmeztetek mindenkit, hogy ide be ne tegye a lábát, mert kifosztják. — Éjjeli 10—11 órákor érkeznek a mulató vendégek. A főnök azonnal megkérdezi a személyzetet, hogy milyen pasas érkezett? Van-e elegendő „lovója”? Ha a válasz kedvező akkor bevezetik a szeparéba: a princi, a „nagysága”, a „kasziró” és még egy hölgy. Akár rendel akár nem, nyakra-főre hoznak. Önagsága, a főnök neje, szemrevaló menyecske, szépek a hölgyek is és most megkezdődik az italás, ami a leggaládabb módon történik. Mikor a vendég reggelfelét fizetni akar, akkor az asztal alatt egész garmada üveg hever amelyekből állítólag ittak — —. Megbotránkoztam, hogy sokszor olyan vendégnek aki 2—3 üveg pezsgőt fogyasztott 10 üveggel számítottak fel mert annyi üveget helyeztek az asztal alá. Ha a vendég egy üveget összetör, akkor a gazda meg a »hölgyek« 20—30 darabot törnek össze, amit az elázott vendég jó drágán fizet meg.

A részeg vendégek maradékora bucellákba kerül. Egy kis fekete kávé stb.

* E rovatban közöltekről nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

öntenek belé, hogy szebb szint kapjon, bedugaszolják, vignettát ragasztanak reá és 3 koronát fizettetnek érte. A főpiacért megcsalják, többet irnak a könyvbé. Kis meleg vizért, melyet tea gyanánt szolgálnak fel, rendes körülmények között 60 fillérért, de a becsipett egy koronát fizet. Liqueurök 3 koronás adagokban szolgáltatnak fel, holt 4 fillért sem érnek 3 deci vaníliaért 7 koronát számít. Hallatlan vakmerőséggel fosztják ki a vendégeket. Minden állításmért kész vagyok helytállani és kérem a tekintetes Szerkesztő urat legyen szives e közleményt a nyilvánosságra hozni, hogy az ilyen embertől vonják meg az engedélyt és ne rontsa a tisztességes emberek tekintélyét. **A zeneengedélyt** az ilyen embertől meg kell vonni.

Ujvidék 1909. december 3-án.

Tisztelettel
Miháljlović Milan.

Fischer J.

fűző-, keztyű és sérvkötő-készítő

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 2. szám, ajánlja saját készítményű keztyűit, kötelékeit (sérvkötők), Fűzőt és e szakmába vágó összes cikkek raktárát, nem kevésbé mindennemű különlegességeket, nadrágtartókat, harisnyakötőket stb. fűzők mérték szerint is jutányosan készíttetnek és javítások legolcsóbban számíttatnak.

Aki izléses, kitünő kárpitos munkát óhajt az sziveskedjék

Horóskó István

kárpitosmesterhez

Andrássy-utca 9. sz. alatti műhelyébe fordulni, ahol a legkényesebb igények is kielégíttetnek.

Igen jutányos árak, szolid és jó kivitelű, tartós munka!

Uraknak! Uraknak! Uraknak!

adom b. tudomására, hogy angol uri-szabóüzletben Kossuth Lajos-utca 51. szám alatt készülnek a legizléses szabásu elegáns öltönyök.

Balogh István
angol uri-szabó.

Eismann Adolf

finom fehér és kenyér sültbője

Ujvidék

Petőfi-utca 16.

Első ujvidéki pék élesztő raktár.

Finom sütemény.

Jo kenyér.

Vigyázat!!

Van szerencsén a t. közönség b. tudomására adni, hogy

Órajavitó műhelyemben

II. Rákóczi Ferenc-út 20. szám alatt

mindennemű zsebórák, úgy mint különlegességek: kronométer, kronográf és üto repeticion zsebórák a legpontosabban és legolcsóbban készíttetnek.

Valamint ajánlom mindennemű zseb- és fali órákból álló raktáromat. Két évi jótállás a nálam vett órákért.

Karácsonyi ajándékre igen alkalmas egy valódi **Diadal** gramafon, melyből nagy választékot igen olcsó árban állandóan raktáron tartok. Kettős lemezek csak **3 korona** árban.

Tisztelettel
Kreszta Konrad
műtörás.

Cseh-sör.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a „**Gambrinus**”-hoz címzett **sör-csarnokot** Ujvidéken a „**vasember**” házban megnyitottam, ahol a **hires**

Csehsört

mérem. Konyhám és italaim kitünök, a kiszolgálás figyelmes és szolid. Mint Dimitrijevic István a közkedvelt „Pistabácsi” fia ki a „Fehér hajóhoz” címzett szálloda vendéglőse volt, pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Dimitrijevic Iván
sör-csarnok-vendéglős.

Kérjen mindenütt

ADRIENNE cipőkrémet.

Minden jobb üzletben kapható.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájvíz a fogkőlerakodást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fog zománcát koplatja el. Ezen hiányokon segít egy kintű új találmány, a

Sztraka-féle Menthol fogszappan, erős bacillus-ölő hatásánál fogva a szájüreget hatalmasan desinficiálja, a fogakat fehériti s a romlástól megóvja. Beszerezhető gyógyszárakban, drogériákban egy koronáért, 3 drbt. 3 kor.-ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható Klein Oszkár drogériájában Ujvidék.

A híres torzsai liszt

a legkiadóbb. Minősége felülmúlja az összes lisztfajokat.

E különleges liszt fajta Huszár-féle üzlet

Komlós Ferencznél

Rákóczi Ferencz-ut 9 sz. üzle-
ében állandóan raktáron van. A
t. vevő közönség kényelmére a lisztet ház-
hoz szállítom. Nagy raktárom van faszénből is.

Házhoz szállítok: 1 kgr. csomagban 10 fill.
zsakáru 1 " " 8 "
1 l. denaturált szesz 28 krajc.

Van még hamisítatlan jó karlócai bor.

Torer György Karlóczán ilyet kimér.

Minden fajtája, a légrégebb és legjobb ter-
mésű és minőségű nála kapható bármily mennyi-
ségben. *Több mint 1000 hl. jó fajbor.*

Dr. Wettenstein-Szanatorium
Részvény-Társaság

tüdőbeteg szanatoriumában

Margittiget, (Pomáz mellett, Pestmegye) és tüdőbeteg rendelőintézetében, *Buda-
pest, VI. Bulyovszky-utca 5. szám*
alatt a tüdőbetegeket és egyéb tuberkuloti-
kus bajban szenvedőket a Wettenstein Jó-
zsef dr. által feltalált gyógymóddal kezelik.
Wettenstein József dr. szere az egyedüli
specificum, amely a Koch-féle bacillusokat
a beteg szervezetből tökéletesen kiirtja, anél-
kül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb
mértékben is káros volna.

Pollitzer sérv- ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénnyők és
amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen
díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizs-
gálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.
Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt ára!

Egyéni speciális kezelés!

**Szabadalmazott sérvkötők
nr 5 koronátó**

Vidéki megrendelések az intézet szak-
orvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltat-
nak s pontosan és legnagyobb titoktartás
mellett eszközölköznek.

Hygienikus cikkék a legfinomabb mi-
nőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva.
Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16
koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember
egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag
a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelé-
sével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtal-
anul és zárt borítékban küldi meg az inté-
zet igazgatósága.

Üzletáthelyezés miatt 10% árengedmény.

Olcsó árak —
Divatos árak.

**Karácsonyi — Ujévi
ajándékok**

minden vevőnek a ki

Fischer és Társa

divat és kézműáru cégnél
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca
49. szám alatt vásárol.

Kiváló minőség, 10%
éngedmény.

**A városi artézi fürdő és a
Délvidék legmodernebb hideg-
vizgyógyintézete legközelebb
megnyílik.**

Goldberg T.

műorás, aranyműves és ékszerész
Kossuth Lajos-utca 7.

Omega órák, Schafhanseni crono-
meterek igen nagy választék a szak-
mába vágó értékes és szép **kará-
csonyi és ujévi** ajándékoknak.

Kobrák váczi cipőgyár

tisztelettel értesíti Ujvidék és környéke mé-
lyen tisztelt közönségét, hogy **gyári rak-
tára, Ujvidéken Ferencz József-tér
2. szám** alatt Weisz Vilmos ur veze-
tésében megnyílt.

Az ideális szép cipő a Kobrák-féle!

Kész női ruha

és kelengye raktáramat a közönség
b, figyelmébe ajánlom. Olcsó és izlé-
ses kivitelről, a munka tartósságáról
kezkeskedem.

Stefanovits Mari
Duna-utca 22. sz.

Jfy. Bahl István műkertész

Kossuth Lajos-utca 35. sz.

Ajálja dús raktárát mindennapi friss
virágokban.

Elvállaja izléses kertészeti munkák elké-
szítését, igen jutányos árak mellett.

Üzletáthelyezés.

Ezennel van szeren-
csém a t. közönséget
értésíteni, hogy a jó hír-
névnek örvendő

órák-, látszerész- és
ékszer-üzletemet

a Kossuth Lajos-utca 23.
szám alá helyeztem át.

Nagy raktárt tartok
mindennemű órákból, lát- és ékszerekből.

Az irántam tanusított nagybecsű biza-
lomnak fenntartását kérem.

Krausz Samu.

Tartós- erős jó munka.

Mragodánov Milán

cipész-mester

Péteváradon a Jelasics-utcabani műhelyében
mérték után készít: olcsó, tartós, finom
férfi és női cipőket a legdivatosabb szép
kivitelben.

Az ugynevezett amerikai cipők készi-
tését is elvállalja.

Őn nem tudja?

Az lehetetlen!

Ez bámulatos, hogy még Ujvidéken és
környékén van olyan uri nő, aki nem tud-
ja, hogy

Weit Herman

női divattermében Rákóczi F. u. 28. sz.
a. készülnek a legszebb női ruhák, divat-
öltözékek.

Scheer Fülöp

Uri és női divatáruháza

az Arany pávához Kossuth Lajos u. 23. sz a legolcsóbb
bevásárlási forrás.

A legolcsóbb fa- és szén bevásárlási-telep.

Ha olcsó és jó árut óhajt venni, akkor
Schulz és Wolf fatelepen vásároljon!

ahol:

Kitünő minőségű I. r. prima moldovai tűzifa, a legfinomabb porosz szalonszén, faszén, cooksz, Weifert-féle barnaszén 100 kilogramonként házhoz szállítva 2 korona árban kapható.

Első ujvidéki gázizzófény karbantartási vállalat.

Ezen új vállalat a gázvilágításnak szükséges kellékeit jutányos árban juttatja a t. közönség rendeltetésére. Minden e szakmába vágó munkát, szerelés sokkal olcsóbb, mint bárhol és a városban van.

Hogy a gázvilágítás állandó fénye megmaradjon, szükséges, hogy hetenként egyszer kezelés alá vétessék.

Ezt a gázizzófény karbantartási vállalat eszközli.

Minden lángért 50 fillért fizetendő havonként és a háziasszonyoknak teljes békés nyugodt élete less, mert a gázvilágítás állandó szépségét a vállalat fentartja.

F. é. november elsején a vállalat Rákóczi Ferenc-ut 33. sz. alatt megkezdte működését. Szakmabeli üzletében és műhelyében: gáz- és villany szerek szakmabeli cikkek igen olcsón kaphatók. Szíves pártfogást kér a vállalat.

Egyházak és hitközségek

előjárói helyesen cselekszenek, ha az Ur házat a templomaikat díszesen kifestetik. Ezen munkálatokat szakértelemmel párosult műizléssel

Schmidt József
festő és mázoló mester **végzi.**

ki egyéb szobafestői és mázoló munkát elvállal.

Szíves megkeresések Ujvidékre Kossuth Lajos-utca 25. sz. alá kéretnek.

Divatszalon.

Minden hölgy szereti ha jószabu ruhája van.

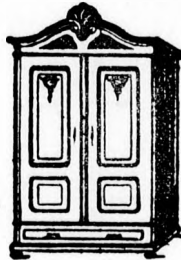
Sick és elegáns szabás,

jutányos árban nálam

Schmidt Józsefné

női divatszalonomban

Ujvidéken, Kossuth Lajos-utca 25. sz. alatt

Nálunk

minden hitelképes, tisztességes
 —————
 egyén —————

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ nagy áruháza a „Zigrishez“

Telefon 24.

Ujvidék.

Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

Kár

hogy a t. közönségnek annyi sok gondot okoz a cselédkérdés.

Ezen könnyen segíthetünk, mert a hűségileg engedélyezett Koszovác M. Szvetozár-féle Kossuth Lajos-utca 29. szám alatt lévő elhelyező intézet

telkiismeretesen

teljesíti a megbízásokat, melyekkel a t. közönség megtisztelt.

Elhelyez; minden szakmabeli alkalmazottakat, pincéereket, pincérnöket, szakács és szakácsnőket szobaleányokat, gazdasági és házi cselédséget.

Loker Vilmos.

Villamos berendezési vállalat.

Kossuth Lajos-utca 27. (Stefanovics Lyub. házban.)

Ajánlja villamos világítási berendezéseit szakszerűen és jutányos áron. Csillárookban nagy választék. Szolid és modern kivitelben. Kedvező fizetési feltételek. Átalakítások, gáz- és petroleum-csillárok villanyra.